

Regionstyrelsens protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-05-10

Tid: 13:00 – 14.44

Plats: Styrelserummet, Regionhuset/Teams

§§ 67- 89

Beslutande

Anders Öberg (S), ordförande §§
67-78 och 80-89

Camilla Friberg (S)

Erika Frank (S) ersätter Johannes
Sundelin (S)

Anna-Carin Aaro (S)

Sven-Gösta Pettersson (S)

Susanna Karlsson (S) ersätter
Kristina Taimi (S)

Glenn Berggård (V)

Linda Jonsson (V)

Birgitta Johansson Huuva (C)

Veronica Wahlström (M) ersätter
Linda Frohm (M)

Daniel Bergman (M)

Kenneth Backgård (SJVP) §§ 67-
78 och 80-89

Doris Messner (SJVP)

Marianne Sandström (SD)

Lage Hortlund (SD) §§ 67-88

Övriga närvarande

Ulf Bergman, tf. regiondirektör

Helena Trældal, kanslichef

Satu Norsten Manninen, stabschef

Jan Öström, ekonomidirektör

Pia Näsvall, hälso- och sjukvårdsdirektör

Roger Jönsson, kommunikationsdirektör

Håkan Kero (KD), oppositionsråd §§ 67-88

Linda Frohm (M), oppositionsråd

Elisabeth Lindberg (S) Ordförande i fullmäktige §§ 67-88

Sekreterare

Johanna Widgren

Justerat digitalt

Anders Öberg

ordförande

Marianne Sandström

Justerare

Innehållsförteckning

Sammanträdet öppnas	4
Upprop/fastställande av närvarorätt vid sammanträdet.....	5
Val av protokolljusterare	6
Fastställande av slutlig föredragningslista	7
Regiondirektörens rapport 2023-05-10	8
Meddelande till regionstyrelsen 2023-05-10.....	9
Delegationsbeslut anmälda till regionstyrelsen 2023-04-05	10
Återrapportering från regionstyrelsens temasammanträde 2023-05-1012	
Revidering av regionstyrelsens delegationsordning	13
Transparensbokslut Folk tandvård 2022	16
Svar på uppdragberedningens verksamhetsrapport 2022.....	18
Svar på Sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2022.....	22
Revisorernas granskning av Norra sjukvårdsregionförbundets årsredovisning 2022	27
Reviderad verksamhetsplan och budget 2023-2025 för Norra sjukvårdsregionförbundet	29
Uppföljning vårdval primärvård januari-december 2022.....	31
Motion 5-2023 om vaccination mot vattkoppor för barn samt kostnadsfri vaccination mot bältros	33
Ändringar i Beställning Vårdval allmän barn och ungdomstandvård 2023	35
Skrivelse avseende Region Norrbottens styrning av Matlaget i Gällivare AB	37
Remiss Posttjänst för hela slanten SOU 2023-4.....	39
Remiss Från delar till helhet SOU 2023:5	44
Remiss Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap – SOU 2022:57	48
Yttrande till Riksdagens ombudsmän – JO	51
Åtgärder avseende informations- och cybersäkerhet.....	52

§ 67**Sammanträdet öppnas**

Regionstyrelsens ordförande Anders Öberg (S) förklarar sammanträdet öppnat kl. 13.00 den 10 maj 2023. Sammanträdet genomförs i Styrelserummet, Regionhuset i Luleå/Teams.

§ 68**Upprop/fastställande av närvarorätt vid sammanträdet**

Efter upprop konstateras att samtliga som kallats till mötet inställt sig.

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att sammanträdet ska vara öppet för allmänheten med undantag för § 89 Åtgärder avseende informations- och cybersäkerhet, som på grund av sekretess kommer att behandlas bakom stängda dörrar.

§ 69**Val av protokolljusterare****Regionstyrelsens beslut**

Regionstyrelsen beslutar utse ledamoten Marianne Sandström (SD) att jämte ordföranden justera protokollet.

Justering sker digitalt.

§ 70**Fastställande av slutlig föredragningslista****Regionstyrelsens beslut**

Regionstyrelsen beslutar att fastställa föredragningslistan.

§ 71**Regiondirektörens rapport 2023-05-10**

Dnr 00447-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar lägga informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens rapport 10 maj 2023

Månadsrapport mars 2023

Hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport

Regionala utvecklingsdirektörens rapport

Ärendet

Regiondirektörens rapport enligt bilagor.

§ 72

Meddelande till regionstyrelsen 2023-05-10

Dnr 00064-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar lägga informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

Protokoll Hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-03-30

Initiativärende 1-2023 om redovisning till Regionstyrelsen av IVO-ärenden som en stående punkt vid varje sammanträde

Ärendet

Följande meddelanden redovisas:

Avsändare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Veronica Wahlström (M)

Ämne

Protokoll 2023-03-30

Initiativärende 1-2023 om redovisning till Regionstyrelsen av IVO-ärenden som en stående punkt vid varje sammanträde

§ 73**Delegationsbeslut anmälda till
regionstyrelsen 2023-04-05**

Dnr 00071-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna förteckning över delegationsbeslut.

Beslutsunderlag

Nationella överenskommelser 2023

Personuppgiftsbiträdesavtal

Avskrivning av fordringar december 2022 - 1

Avskrivningar av fordringar december 2022 – 2

Avskrivning av fordringar februari 2023

Avskrivning av fordringar mars 2023

Avskrivningar av fordringar april 2023

Ökning av aktieandelen i pensionsportföljen 2022-12-13

Ökning av aktieandelen i pensionsportföljen 2023-01-31

Ökning av aktieandelen i pension 2023-03-08

Avskrivning av fordringar på leverantörer i konkurs

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Regiondirektören

Nationella överenskommelser 2023

Kanslichefen

Personuppgiftsbiträdesavtal

Ekonomidirektören

Avskrivning av fordringar december 2022 - 1

Avskrivningar av fordringar december 2022 – 2

Avskrivning av fordringar februari 2023

Avskrivning av fordringar mars 2023

Avskrivningar av fordringar april 2023

Ökning av aktieandelen i pensionsportföljen 2022-12-13

Ökning av aktieandelen i pensionsportföljen 2023-01-31

Ökning av aktieandelen i pension 2023-03-08

Avskrivning av fordringar på leverantörer i konkurs

§ 74**Återrapportering från regionstyrelsens
temasammanträde 2023-05-10**

Dnr 00088-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Ordföranden informerar om regionstyrelsens temasammanträde 10 maj 2023 som bestod av följande:

- Kost och livsmedel i region Norrbotten
- Almedalen 2023
- Återrapportering av Förutsättningarna för barnahus
- Barnsjukvården
- Återrapportering om Regionalt kompetenscentrum för våldsutsatta patienter
- Rättspsykiatrins lokalisering

§ 75

Revidering av regionstyrelsens delegationsordning

Dnr 00594-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att fastställa regionstyrelsens reviderade delegationsordning.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsens delegationsordning.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer det liggande förslaget under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Med utgångspunkt i kommunallagen och gällande reglemente har regionstyrelsen att delegera delar av sin beslutanderätt. Vid en översyn av regionstyrelsens delegationsordning har framkommit att vissa förändringar behöver ske av regionstyrelsens delegationsordning.

Dessa förändringar berör ekonomiärenden och beslutanderätt som varit delegerad till styrelsens tidigare utskott för Nära vård.

Ekonomiärenden

1. Enligt punkt 2.3.1 i nuvarande delegationsordning är *beslut om investeringar i kapitalinventarier som inte avviker mer än 15 procent och som inte överstiger 500 000 kr från det politiskt fastställda investeringsanslaget* delegerade till Ekonomidirektören.

Det föreslås en justering innebärande att IT/MT-direktören delegeras denna beslutanderätt vad gäller kapitalinventarier avseende IT/MT och att ekonomidirektören kvarstår som delegat för övriga kapitalinventarier. Justeringen föreslås mot bakgrund av att IT/MT-avdelningen är den avdelning som är mest insatt i IT/MT-investeringar och att beslutanderätten därför bör ligga där.

2. Det föreslås en ny punkt (2.3.2) avseende *Beslut om omprioritering av investeringar i kapitalinventarier som inte finns i den politiskt fastställda investeringsplanen.*

Förslaget är att IT/MT-direktör får delegation att besluta om kapitalinventarier avseende IT/MT upp till 2 000 000 kr och Ekonomidirektör för övriga kapitalinventarier upp till 2 000 000 kr om dessa genom omdisponering ryms inom befintlig total budgetram.

Regiondirektör föreslås få delegation att besluta om omplacering av investeringar i kapitalinventarier upp till 10 000 000 kr om dessa genom omdisponering ryms inom befintlig total budgetram.

Skillnaden mellan punkt 2.3.1 och 2.3.2. är att 2.3.1 gäller investeringar som är fastställda i investeringsplanen men där kostnaden av någon anledning blivit högre än planerat. 2.3.2 gäller investeringar som inte finns med i investeringsplanen. I dagsläget måste samtliga investeringar som inte finns med i investeringsplanen tas upp som ett ärende i styrelsen. Delegationen syftar till en smidigare hantering för verksamheterna om enskilda investeringar faller bort eller om det finns behov av omprioriteringar. En förutsättning för att beslut ska kunna fattas enligt punkten är att investeringen genom omdisponering ryms inom befintlig total budgetram. Vad gäller fastighetsärenden finns sedan tidigare en motsvarande delegation i punkt 4.3.

3. I nuvarande delegationsordning har investeringscontroller enligt punkt. 2.3.3. delegation att *besluta om investeringar som ryms inom i budget avsatt investeringsram för akuta investeringar* upp till 200 000 kr. Regiondirektören har delegation att fatta sådana beslut utan beloppsbegränsning. För att denna typ av investeringar ska kunna beslutas på ett smidigare sätt föreslås att beloppsgränsen för investeringscontroller höjs till 500 000 kr.

Beslutanderätt som varit delegerat till Utskottet för Nära vård

Enligt punkt 5.10 är *beslut om strategiska satsningar inom fullmäktiges målbild för Nära vård* delegerade till Utskottet för Nära vård.

Eftersom det inte längre finns något Utskott för Nära vård och Hälso- och sjukvårdsnämnden numera är den nämnd som ska strategiskt driva, möjliggöra och följa upp omställningen till nära vård tas punkt 5.10 bort från delegationsordningen.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet påverkar inte jämställdheten mellan kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Beslutet påverkar inte barns rättigheter.

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör

Ekonomidirektör

IT/MT-direktör

§ 76**Transparensbokslut Folktandvård 2022**

Dnr 00577-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna transparensbokslut Folktandvård 2022.

Yttrande till beslutsförslaget

Folktandvården har stora bemanningsproblem och särskilda åtgärder krävs för att komma till rätta med bristsituationen. Insatser för att behålla och rekrytera medarbetare måste fortsätta att intensifieras.

Sammanfattning

Regioner redovisar årligen ekonomisk information som underlag för bedömning av om den konkurrensutsatta verksamheten inom den offentligt bedrivna tandvården subventioneras. Division Nära har tagit fram ett transparensbokslut för VO Folktandvård för 2022. Av redovisningen framgår att resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten 2022 är negativt med -17 430 tkr.

Det negativa resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten är i allt väsentligt kopplad till allmäntandvård. Bemanningssituationen gör det svårt att bedriva in-
täktsfinansierad allmäntandvård i tillräcklig omfattning.

Regionens bedömning är att verksamheten inte är konkurrensbegränsande.

Beslutsunderlag

Transparensbokslut Folktandvård 2022

Ärendet**Bakgrund**

Lag om insyn i vissa förbindelser mm (2005:590) anger att landstingen ska säkerställa tillgång till ekonomisk information för att motverka konkurrensbegränsningar. Redovisningsskyldigheten enligt denna lag omfattar inte verksamheter med en nettoomsättning för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren som understiger 40 miljoner euro. I regioner är tandvård den verksamhet som främst kan komma i fråga för särredovisning.

Statskontoret har rekommenderat regionerna att särredovisa den regionägda folktandvården för att kunna bedöma om subventioner förekommer eller inte även om omsättningen understiger 40 miljoner euro. Med anledning av detta tog Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) fram en grundmodell för särredovisning av folktandvården som infördes 2012. Under 2018 har SKR:s redovisningsnätverk vidareutvecklat presentationen av särredovisningen och Region Norrbottens har anpassat uppställningen av sitt transparensbokslut efter denna.

Division Nära har tagit fram ett transparensbokslut för VO Folktandvård 2022. Av redovisningen framgår att resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten 2022 är negativt med -17 430 tkr. Det ansamlade resultatet sedan transparensbokslutets införande 2012 är negativt med -53 678 tkr.

Regionens bedömning är att verksamheten inte är konkurrensbegränsande. På grund av bristen på klinisk personal är folktandvården beroende av privata aktörer för att tillhandahålla tandvård till länets medborgare.

Jämställdhetsperspektiv

Jämställdheten kan påverkas indirekt av beslutet. Hur beslutet påverkar kvinnor och män är svår att bedöma.

Barnrättsperspektiv

Barn kan påverkas indirekt av beslutet. Hur beslutet påverkar barn är svårt att bedöma därmed genomförs ingen prövning av barnets bästa inför beslutet.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef, Division Nära

Ekonomidirektör, Ekonomi- och uppföljningsavdelningen

§ 77

Svar på uppdragberedningens verksamhetsrapport 2022

Dnr 001152-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Föreslå regionfullmäktige besluta att godkänna regionstyrelsens och regionala utvecklingsnämndens hantering av uppdragberedningens verksamhetsrapport för år 2022.
2. Föreslå regionfullmäktige besluta att genomförda uppdrag ska återrapporteras i samband med återföringsdagen 2024.
3. Ge regiondirektören i uppdrag att säkerställa att uppdrag gällande bredbandskoordinering, medverkan i stadsnätforum, påverkansarbete för fortsatt utbyggnad, regelverk för bidrag samt samverkan med berörda aktörer för att tillhandahålla stabila mobila tjänster i hela länet genomförs.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har tagit del av uppdragberedningens verksamhetsrapport för 2022 och instämmer i beredningens rekommendationer. Regionen har utifrån likställighetsprincipen ansvar att verka gentemot den enskilde medborgaren samt övriga invånare, tillika ett ansvar för tillväxt och utveckling i länet. Regionen behöver därför i samverkan med Norrbottens aktörer arbeta internt såväl som externt för att möjliggöra digital delaktighet och ett digitalt innanförskap för alla invånare.

Sammanfattning

Uppdragberedningen har år 2022 haft i uppdrag att föra medborgardialog i området i länet med sämst tillgång till internet enligt täckningskollen. Målet med uppdraget var att med utgångspunkt i Post- och telestyrelsens (PTS) bredbandskarta undersöka påverkan på medborgarna, med fokus på aktuell påverkan i medborgares vardag. I dialogerna har det framkommit att det sporadiskt är väldigt dålig täckning och helt saknas bredband på vissa orter, samt att medborgarna upplever en maktlöshet inför sin situation när inget bättre alternativ tillhandahålls.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2022

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade den 20-21 oktober 2021 att ge uppdragsberedningen i uppdrag att år 2022 undersöka påverkan på medborgarna där tillgång till internet är som sämst enligt täckningskollen och PTS bredbandskarta.

Uppdragsberedningen har valt att utöka det geografiska området för att även inkludera områden som enligt PTS definition har tillgång till bredband, i form av en möjlig anslutningspunkt, men där fortsatt utbyggnad fram till fastigheter inte har skett.

I verksamhetsrapporten för 2022 redovisar och analyserar uppdragsberedningen framkommen information samt presenterar slutsatser om behov hos aktörer och invånare, både medborgare och övriga boende i länet. Dessa berör både regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden.

Uppdragsberedningens analys

Uppdragsberedningen har under 2022 genomfört 10 dialoger med medborgare i länet gällande bredband och mobiltäckning. Medborgardialoger har genomförts tillsammans med företag och privatpersoner (inklusive ungdomar), byaföreningar och byaforum, samebyar, boende i skärgård samt blåljusverksamhet (polis, räddningstjänst, ambulans och SOS-alarm). Dialogerna har utgått från följande frågeställningar:

1. Har Du dålig mobiltäckning hemma?
2. Har Du dålig tillgång till internet?
3. Hur påverkar det Ditt liv när Du är i hemmet?
4. Skulle Du ansluta till fiber om Du hade den möjligheten nu eller i en bostad efter en eventuell flytt?

I dialogerna har det framkommit att det sporadiskt är väldigt dålig täckning samt att det helt saknas bredband på vissa orter. Norrbotten sticker ut med landets lägsta mobiltäckning jämfört med övriga regioner. Även tillgång till bredband är förhållandevis låg och Norrbotten rankas som nummer 17 av 21 av alla regioner i landet.

Uppdragsberedningen har identifierat gemensamma behov som medborgarna lyft fram i dialogerna. Dessa visar att:

- Ansökningsprocessen för bredbandsutbyggnad av en del upplevs som krånglig.
- Aktörer inom bredbandsutbyggnad kräver minst 50 procent anslutningsfrekvens för att fiber ska dras till fastigheter, vilket utgör en hämmande faktor då de som inte anser sig ha nytta av fiber kan bromsa övriga medborgares möjlighet till snabb uppkoppling.

- Kostnaden för att ansluta en fastighet med fiber varierar stort mellan olika aktörer och kommuner – operatörernas krav på lönsamhet kan göra att hushållen inte kopplar upp sig på fibernät.
- Anslutningskostnaden kan bli en kostnadsfråga som inte bidrar till jämlikhet.
- Möjlighet till hemarbete, kontakter med banker och andra myndigheter samt sjukvård blir starkt begränsad när både mobiltäckning och internetuppkoppling är undermålig.
- Tillgång till skälig uppkoppling samt täckning för mobiltelefoni är oerhört viktig även ur jämlikhetssynpunkt och för om länet kan hävda sig vara en attraktiv plats leva och bo i.
- För att få mobiluppkoppling måste man på vissa ställen ha två abonnemang och mottagningen kan även vara väderberoende.
- Medborgarna på olika orter upplever en maktlöshet när ingen aktör är villig att tillhandahålla fiber. Medborgarna uttrycker att det saknas helhetsansvar vilket innebär att de får kämpa själv mot operatörer.

Uppdrag

Regionstyrelsen vill mot bakgrund av vad som redovisats lyfta fram följande åtgärder som viktiga att följa upp i relation till de behov som uppdragsberedningen identifierat. Genomförda uppdrag ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2024.

- Det behövs ett fortsatt helhetsansvar för att koordinera uppbyggandet av fiber i glesbygden och områden där det finns människor som bor och arbetar. Regionen ska fortsatt upprätthålla funktionen som regional bredbandskoordinator. Regionen ska budgetera medel för medfinansiering av prioriterade bredbandsutbyggnadsprojekt.
- Samverkan mellan Region Norrbotten, kommunerna och leverantörerna av infrastruktur och digitala tjänster bör fortsätta för en god tillgång till bredband och digital service till medborgarna. Regionen ska fortsatt medverka i möten med det regionala stadsnätforumet.
- Arbetet med att påverka byggandet av infrastruktur för bredband och telefoni i eftersatta områden i länet måste intensifieras. Genom fortsatt samverkan med PTS och Sveriges kommuner och Regioner (SKR) ska påverkansarbetet fortsätta för att stödmedel ska hamna där utmaningarna är som störst.
- Regelverket för bidrag till bredbandsutbyggnaden behöver förändras så att fler projekt i Norrbotten kan genomföras, fortsatt samverkan med främst norrlänen för att påverka stödmodellen för bredbandsutbyggnad.
- Det bör finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet i alla områden i Norrbotten på platser där man normalt befinner sig, men även på andra ställen där verksamheter bedrivs inom exempelvis skogsbruk och besöksnäring.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. För att utreda huruvida särskilda behov och/eller skillnader utifrån kön föreligger behöver könsuppdelad statistik presenteras.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet är uppenbart för barnets bästa. Tillgång till internet är idag en viktig del i barns sociala kontakter, men används även för att nyttja pedagogiska program samt söka information och göra skolarbete.

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 78

Svar på Sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2022

Dnr 001151-2022

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Föreslå regionfullmäktige besluta att godkänna regionstyrelsens hantering av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport för år 2022.
2. Föreslå regionfullmäktige besluta att genomförda uppdrag ska återrapporteras i samband med återföringsdagen 2024.
3. Ge regiondirektören i uppdrag att säkerställa att uppdrag gällande implementering av generiska modellen för rehabilitering, införande av patientinformation på norrbotten.se samt rutiner för patientföreningar som önskar sprida information om sin verksamhet genomförs.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen har tagit del av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport och instämmer i de slutsatser som lyfts fram i rapporten. För att säkerställa en jämlik tillgång till rehabilitering i hela länet behöver regionen införa den generiska modellen för rehabilitering i primärvård och specialistsjukvård och i samverkan med länets kommuner. Patienter och anhöriga behöver även information om var de kan hitta fakta om förebyggande hälsoinitiativ och rehabilitering i länet.

Sammanfattning

I sjukvårdsberedningens rapport sammanfattas behov av en jämlik tillgång till rehabilitering i hela länet. Sjukvårdsberedningen lyfter fram behovet av digitala lösningar, tydlig och utökad information och kontaktvägar, rutiner för samordnad individuell plan (SIP), regler och rutiner för sjukresor och hjälpmedel, rutin för patientföreningar som vill sprida information samt förebyggande insatser och bättre samverkan mellan huvudmännen.

Regionstyrelsen redovisar i ärendet pågående arbeten och föreslår ett antal åtgärder för att säkerställa en positiv utveckling av rehabiliteringen i länet. Förslagen konkretiseras i föreslagna uppdrag till regiondirektören. Genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2024.

Beslutsunderlag

Sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2022

Ärendet

Bakgrund

Regionfullmäktige beslutade 2021-10-20/21 att tilldela sjukvårdsberedningen uppdraget att föra medborgardialog om uppdraget att ” Undersöka medborgarnas behov av rehabiliteringsåtgärder inom primärvården och kommunal hälso- och sjukvård, som enligt riktlinjerna utgör basen för länets rehab-patienter”. I sin verksamhetsrapport presenterar sjukvårdsberedningen fakta i ärendet och redovisar sina slutsatser.

De behov som beredningen identifierat sammanfattas i följande punkter:

- Tydlig information via exempelvis en lots eller karta/manual, om regelverk, utbud och kostnader avseende hjälpmedel och sjukresor samt utökad och bättre information om möjligheterna till rehabilitering för den som skadat sig eller är sjuk.
- Etablera rutiner för samordnad individuell plan (SIP), god samverkan med kommunerna och säkerställa felfria överlämningar.
- Utökade insatser, såväl digitalt som på plats, för att motivera och stötta medborgarna till egna hälsoinitiativ både förebyggande insatser och vid rehabilitering samt fortsatt arbete för att etablera en jämlik digital infrastruktur i länet inklusive information om och användande av digitala lösningar.
- Jämlika rutiner inom regionen för patientföreningar som önskar sprida information om sin verksamhet.

Pågående arbete

Generisk modell för rehabilitering och samverkan

Nationella programområdet NPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin har ansvarat för utarbetandet av en generisk modell för rehabilitering och delar av det försäkringsmedicinska arbetet. Syftet med den generiska modellen är att minska variation och bidra till en jämlik och kunskapsbaserad rehabilitering med ett personcentrerat och individanpassat arbetssätt. Modellen gör att rehabilitering integreras på ett enhetligt sätt i alla vårdförlopp vilket underlättar implementering eftersom rehabiliteringsdelen är utformad från en gemensam modell.

Utgångspunkten är att rehabilitering är en del av vård och behandling oavsett diagnos, patientgrupp eller ålder. Basen för den generiska modellen är tidig bedömning av rehabiliteringsbehov, personcentrerat förhållningssätt, rehabiliteringsplan med mål, åtgärder och uppföljning, teambaserat arbetssätt samt samordning av rehabiliteringsåtgärder.

För patienter med sammansatta behov krävs ofta en samordning av rehabiliteringsåtgärderna mellan professioner, verksamheter och huvudmän. En rehabiliteringsplan minskar risken för brister i samordning och uppföljning, underlättar kommunikationen och skapar förutsättningar för ett resurseffektivt arbetssätt som utgår från patientens behov. Rehabiliteringsplanen innehåller även information om vilka åtgärder som patienten, utifrån egna förutsättningar, kan utföra som egenvård. I patientkontraktet ingår rehabiliteringsplanen tillsammans med uppgifter om vem i teamet som är fast vårdkontakt.

Den generiska modellen för rehabilitering ska implementeras av samtliga regioner i Sverige. När implementeringen är genomförd kommer flertalet av de behovspunkter som sjukvårdsberedningen har lyft i sin verksamhetsrapport att omhändertas. För genomförande krävs att resurser avsätts för utbildning och implementering av modellen både i primärvård och specialiserad vård. Förslagsvis får Rehabiliteringsmedicin Sunderby sjukhus i uppdrag att leda arbetet tillsammans med LPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin. I LPO deltar även representant för kommunerna.

Samordnad individuell planering (SIP)

Gemensamma riktlinjer för samverkan med Norrbotten kommuner upprättades år 2018. En ny version av ”Samordnad individuell planering - Riktlinjer och rutiner” är utarbetad och beslut förväntas av Länsstyrelsen innan sommaren 2023. Rutinerna avser både utskrivnings- och öppenvårdsprocessen. För att öka kompetensen utbildar regionen chefer och medarbetare om det uppdaterade styrdokumentet inklusive SIP. I samverkan med Norrbottens kommuner planeras även för utbildningsinsatser om SIP under hösten 2023 i syfte att uppnå ökad personcentrering och förbättrad kvalitet.

Patientinformation och digitala lösningar

För att möta patienternas och anhörigas behov av information är en möjlig väg att informera om rehabiliteringen i länet på norrboten.se. Informationen ska vara lättillgänglig och innefatta rehabiliteringsprocessen, nivåstrukturering och ansvarsfördelning mellan huvudmännen samt övriga angränsande frågor såsom SIP, sjukresor och hjälpmedel. För att uppmärksamma patienter och anhöriga om var det kan hämta mer information kan en lösning vara att införa digitala informationsskärmar på sjukhus och i primärvård.

Sjukresor och hjälpmedel

Regionen prioriterar utveckling av alternativ till traditionella vårdkontakter för att minska längre patientresor. Målsättningen är att en betydande del av återbesök inom vården ska genomföras digitalt vilket minskar behovet av patienttransporter. Regionstyrelsen har beslutat att gemensamt med hälso- och sjukvårdsnämnden och i dialog med de fackliga organisationerna, regioners medarbetare i sjukvården och medarbetare med vårdstödande funktioner utreda förutsättningar för att norrbottningarna ska få ökad tillgänglighet till sjukvård. En uppföljning och översyn ska

genomföras med förslag till förändringar av patientavgifter, egenavgifter för sjukre-
sor och reseersättningar för att säkerställa norrbottningarnas förutsättningar för en
jämlig vård. Uppdraget ska vara vägledande i prioriteringar inför beslut om strate-
gisk plan för 2024.

Hälsoinitiativ och förebyggande insatser

Regiondirektören har i februari 2023 gett enheten för vårdstöd i uppdrag att utreda
eventuellt införande av ny kompetens i första hand hälsovägledare. Bakgrunden är
behovet av att avlasta legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samtidigt som det
hälsofrämjande och förebyggande arbetet stärks och medborgarna erbjuds ökat stöd
kopplat till levnadsvanor och livsstil.

Regionen genomför och planerar för insatser i syfte att informera och stötta med-
borgarna till egna förebyggande hälsoinitiativ bland annat genom att erbjuda hälso-
samtal för medborgare som är 40, 50 eller 60 år. På Norrbotten.se finns information
om hälsosamtal, hälsa och livsstil riktat till barn, tonåringar och äldre, fysisk aktivi-
tet på recept (FAR), rökning och tobak samt sexuell hälsa inklusive filmer om häl-
sosam kost och hälsosamma matvanor samt länktips.

I samarbete med Länsstyrelsen i Norrbottens län och nio kommuner pågår arbete
med att ta fram Hälsoslingor, naturaktiviteter på recept, ett informationsmaterial
som beskriver framkomlighet och upplevelser på olika platser runt om i länet. Dess-
utom samarbetar regionen med studieförbund som bland annat erbjuder kurser i
hälsosam kost, sömn och stress.

Patientföreningar

Regionen saknar en rutin för hur patientföreningar kan sprida information om sin
verksamhet inom primärvården och på sjukhusen i länet.

Uppdrag

Regionstyrelsen vill mot bakgrund av det redovisade lyfta fram följande åtgärder
som viktiga att följa upp i relation till de behov som sjukvårdsberedningen identifie-
rat.

Följande genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband
med återföringsdagen 2024.

- Implementering av generiska modellen för rehabilitering.
- Införande av patientinformation på norrbotten.se.
- Rutiner för patientföreningar som önskar sprida information om sin verksamhet.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män,
flickor och pojkar.

Barnrättsperspektiv

Alla barn i Norrbotten har rätt till bästa möjliga hälsa samt vård på lika villkor. Rehabiliteringen av barn- och ungdomar skiljer sig från vården av vuxna patienter. Det är därför angeläget att införa den generiska modellen för rehabilitering som syftar till att säkra en personcentrerad, jämlik och kunskapsbaserad rehabilitering samt ett individanpassat arbetssätt i hela länet.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Divisionschef Läns 1

Divisionschef Läns 2

Divisionschefer Nära

Divisionschef Psykiatri

Ekonomidirektör

IT/MT direktör

§ 79

Revisorernas granskning av Norra sjukvårdsregionförbundets årsredovisning 2022

Dnr 00498-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att:

1. Förbundsdirektionen i Norra sjukvårdsregionförbundet beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.
2. Årsredovisningen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Revisorerna för Norra sjukvårdsregionförbundet har granskat den verksamhet som förbundsdirektionen bedrivit under år 2022. Revisorerna tillstyrker att regionförbundets årsredovisning godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet.

Ärendets behandling under sammanträdet

På grund av jäv deltar inte Anders Öberg (S) och Kenneth Backgård (SJVP) i handläggningen i detta ärende.

Vice ordförande Glenn Berggård (V) tar därmed över som ordförande under handläggningen i detta ärende.

Beslutsgång

Vice ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Bilagor:

1. Årsredovisning 2022 Norra sjukvårdsregionförbundet
2. Revisionsberättelse år 2022
3. Grundläggande granskning år 2022

Ärendet

Bakgrund

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) är ett samverkansorgan för de fyra regionerna i norra sjukvårdsregionen; Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorr-

land, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Förbundet leds av en förbundsdi- rektion och har till uppgift att tillvarata och utveckla regionernas gemensamma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning. Regionförbundet har även befogenhet att avtala om riks- och regionsjukvård samt verksamhetsansvar för Regionalt Cancercentrum, RCC Norr. För revision av förbundet finns fyra revisorer, en från varje region. Regionfullmäktige i respektive region beslutar om ansvarsfri- het för förbundsdirektionen utifrån förbundets årsredovisning och revisorernas granskning.

Årsredovisning

För år 2022 redovisar förbundet ett positivt resultat om 184 tkr. Det positiva resulta- tet kan till stor del förklaras av att verksamheten bedrivits på ett annat sätt än plane- rat, vilket medfört att delar av medlemmarnas medel inte behövt nyttjas. Den skuld på 1 850 tkr som uppstått kommer att återbetalas till medlemmarna.

Under verksamhetsåret 2022 har stora delar av verksamheten återgått till normala förhållanden efter pandemiåren 2020 och 2021. De lärdomar gällande digitala ar- betsformer som de senare åren medfört har kunnat tillvaratas, vilket har inneburit effektiviseringsvinster. Sex av nio verksamhetsmål är uppfyllda, två har inte kunnat uppfyllas och ett av målen är långsiktigt och mäts först 2023. De sex finansiella målen är helt uppfyllda.

Revisorernas bedömning

Revisorerna bedömer att förbundsdirektionen i allt väsentligt genomfördes i enlig- het med förbundsordningen och de mål, uppdrag och aktiviteter som direktionen beslutade om i sin verksamhetsplan för år 2022. Revisorerna tillstyrker att region- förbundets årsredovisning 2022 godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektion- en beviljas ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör

§ 80

Reviderad verksamhetsplan och budget 2023-2025 för Norra sjukvårdsregionförbundet

Dnr 00500-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att godkänna reviderad verksamhetsplan inklusive budget för 2023-2025 för Norra sjukvårdsregionförbundet.

Sammanfattning

Förbundsdirektionen för Norra sjukvårdsregionförbundet har den 15 mars 2023 beslutat om reviderad verksamhetsplan inklusive budget för 2023-2025. Revideringen har skett med anledning av inkomna statsbidrag samt beslut om samfinansiering av sjukvårdsregionalt biobankscentrum. Handlingarna har överlämnats till regionerna för godkännande.

Beslutsunderlag

Reviderad verksamhetsplan och budgetramar för åren 2023-2025 för Norra sjukvårdsregionförbundet

Ärendet

Bakgrund

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) utgör samverkansorgan för de fyra regionerna i norra sjukvårdsregionen; Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Förbundet har till uppgift att tillvarata och utveckla regionernas gemensamma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning. I förbundets uppdrag ingår bland annat att utforma avtal om riks- och regionsjukvård, ta fram behovsunderlag och avtal för utbildnings- och praktikplatser, bistå i arbetet med att utveckla kunskapsstyrningen, utöva verksamhetsansvar för Regionalt Cancercentrum (RCC Norr), bidra till ökad samverkan på folkhälsoområdet samt utveckling av god och nära vård. Verksamheten finansieras genom bidrag från de fyra regionerna i relation till befolkningsmängd samt via statsbidrag.

Förbundsdirektionen för NRF har vid sitt sammanträde den 15 mars 2023 fastställt en reviderad verksamhetsplan inklusive budget för 2023-2025. Revideringen har skett med anledning av att en överenskommelse om sammanhållen säker och jämlik vård 2023 har tecknats mellan staten och Sveriges regioner och kommuner januari 2023. Överenskommelsen innebär att samverkansregionerna tilldelas medel för arbetet med att utveckla och ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdför

lopp. Norra Sjukvårdsregionförbundet kommer således att tilldelas 10 000 tkr. Utöver detta beslutade Förbundsdirektionen den 13 december 2022 om samfinansiering av sjukvårdsregionalt biobankscentrum, vilket innebär att reviderad budget 2023-2025 innefattar medlemsfinansiering samt kostnad för uppdraget.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

§ 81**Uppföljning vårdval primärvård januari-december 2022**

Dnr 00539-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna samt att beakta nämndens förslag inför regionstyrelsens beslut om beställningen för vårdvalet 2024.

Ärendet

Hälso- och sjukvårdsnämnden, tillika tandvårdsnämnden, ansvarar för regionens arbete med omställningen till nära vård samt primärvård och tandvård. Nämnden ansvarar för regionens arbete med primärvård och tandvård undantaget beställning av Vårdval primärvård och tandvård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att godkänna uppföljningsrapporten för vårdval primärvård samt därutöver lämnat en del förslag vilket framgår av hälso- och sjukvårdsnämndens beslut av den 30 mars 2023. Bland annat föreslås regionstyrelsen besluta att öka insatserna och resurserna för hälsofrämjande insatser och förebyggande hälsovård samt vissa övriga insatser med syfte att öka tillgänglighet och definiera vissa målsättningar vad gäller tillgänglighet samt inom mödra- och barnhälsovård.

Regionstyrelsen delar hälso- och sjukvårdsnämndens uppfattning avseende behov av ytterligare insatser för att komma tillrätta med tillgänglighet och andra brister som uppmärksammats vid uppföljningen. Det är regionstyrelsen som har att hantera beställningen och anser utifrån den bedömning som nämnden gjort att detta ska beaktas i vårdvalet för 2024.

Regionstyrelsen föreslås besluta att lägga informationen till handlingarna samt att beakta nämndens förslag inför beslut om beställning för vårdvalet 2024.

Jämställdhetsperspektiv

Uppföljningen av indikatorerna visar att det fortfarande finns stora skillnader mellan könen i hur män och kvinnor får ta del av levnadsvanearbetet. Detta ska beaktas i primärvårdens jämställdhetsarbete.

Barnrättsperspektiv

Uppföljningen visar på bristande följsamhet till indikatorn hembesök till familjer med nyfött barn.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut 2023-03-30 § 31

Vårdval primärvård uppföljning januari-december 2022 – bilaga 1

Vårdval primärvård resultatbilaga januari-december 2022 – bilaga 2

Protokollsutdrag skickas till

Ekonomidirektör

Divisionschef division Nära

§ 82**Motion 5-2023 om vaccination mot vattkoppor för barn samt kostnadsfri vaccination mot bältros**

Dnr 00319-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att avslå motionen.

Reservation

Veronica Wahlström (M), Marianne Sandström (SD), Kenneth Backgård (SJVP) och Daniel Bergman (M) reserverar sig mot beslutet att avslå motionen.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionen inväntar Folkhälsomyndighetens rekommendation och eventuellt beslut om vilka vacciner som skall ingå i det ordinarie vaccinationsprogrammet för barn. Detsamma gäller för särskilda vaccinationsprogrammet för definierade riskgrupper.

Sammanfattning

Motionen har inkommit från Linda Frohm (M). Motionären föreslår att regionfullmäktige ska besluta att:

1. Region Norrbotten erbjuder kostnadsfri vaccination mot bältros för personer över 65 år
2. Regionstyrelsen utreder möjligheten att vaccinera mot vattkoppor i ordinarie vaccinationsprogram för barn

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V) och Camilla Friberg (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag att avslå motionen.

Veronica Wahlström (M), Marianne Sandström (SD), Kenneth Backgård (SJVP) och Daniel Bergman (M) yrkar att motionen ska bifallas.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag mot Veronica Wahlström (M), Marianne Sandström (SD), Kenneth Backgård (SJVP) och Daniel Bergman (M) förslag att bifalla motionen och finner att regionstyrelsen bifaller regionstyrelsens förslag att avslå motionen.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Motion 5-2023 om vaccination mot vattkoppor i ordinarie vaccinationsprogram för barn samt kostnadsfri vaccination mot bältros för personer över 65 år

Ärendet

Kostnadsfri vaccination mot bältros för personer över 65 år

Nuvarande vaccin mot bältros rekommenderas från 50 år och äldre. Vaccinet har en mängd biverkningar och ställer således höga krav på information från vaccinatören, vilket innebär att införande bör planeras noga. Här inväntas en rekommendation från Folkhälsomyndigheten som för närvarande utreder frågan.

Vaccination mot vattkoppor för barn

Enligt motionären är det bästa sättet att skydda befolkningen mot bältros att vaccinera alla barn mot vattkoppor, då vattkoppor är en förutsättning för att senare utveckla bältros.

Region Norrbotten följer Folkhälsomyndighetens rekommenderade vaccinationsprogram för barn. Vaccin mot vattkoppor ges i Sverige i första hand till särskilda medicinska riskgrupper, och rekommenderas för närvarande endast barn med underliggande sjukdom som nedsätter immunförsvaret.

En utredning om förutsättningarna för att införa vaccination mot vattkoppor i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn har påbörjats hos Folkhälsomyndigheten. Regionen inväntar rekommendation.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden är uppenbart för barnets bästa. Folkhälsomyndighetens utredning ska bland annat se över hur effektivt och säkert vaccinet är innan beslut fattas.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Divisionschef division Nära
Divisionschef division Regionstöd

§ 83

Ändringar i Beställning Vårdval allmän barn och ungdomstandvård 2023

Dnr 00534-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att barn och ungdomar mellan 3-23 år som flyttar till Norrbotten och folkbokför sig i regionen ska listas på med det revisionsintervall som planerats vid senaste revisionsundersökningen och riskbedömningen.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen anser att ändringen är nödvändig för att ge verksamheterna möjlighet att nyttja resurserna inom tandvården på ett effektivt sätt. Att ta tillvara på tidigare bedömning minskar antalet nybesök och syftar till att bidra till rätt vård i rätt tid samt prioriteringar utifrån behov.

Ärendet

Bakgrund

Barn och ungdomar mellan 3-23 år som flyttar och folkbokför sig i Region Norrbotten kallas idag till ett besök inom 6 månader. Detta oavsett om de nyligen har varit på ett besök hos en tandklinik i sin tidigare hemregion.

Regionen vill genom föreslagen ändring kunna följa den tidigare hemregionens riskbedömning och därefter arbeta med eventuella åtgärder som bedömts nödvändiga.

Förslag till ändring

Barn och ungdomar mellan 3-23 år som flyttar och folkbokför sig i Region Norrbotten ska listas på med det revisionsintervall som planerats vid senaste revisionsundersökning och riskbedömning.

I de fall revisionsundersökning är gjord i annan region ska ansvarig vårdgivare begära journaluppgifter från tidigare undersökning. Uppgifterna registreras sedan i vårdrapporten och skickas till Symfoni, varav kapitering kommer att utbetalas.

Om riktlinjerna kring revisionsintervall inte är samstämmigt mellan regionernas beställningar gäller det planerade revisionsintervallet från utflyttningsregionen.

Om revisionsintervallet redan löpt ut eller om uppgifter från senaste utförda revisionsundersökning inte finns att inhämta måste nyinflyttade barn och unga, likt idag, kallas till ett besök inom 6 månader.

Jämställdhetsperspektiv

Det bedöms inte finnas några betydande skillnader mellan kön i tandvården för barn och unga, baserat på könsuppdelad statistik.

Barnrättsperspektiv

Beslutet är uppenbart för barnets bästa då det syftar till att bidra till lika förutsättningar för alla barn, rätt vård i rätt tid och prioriteringar utifrån behov.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Nära
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör

§ 84

Skrivelse avseende Region Norrbottens styrning av Matlaget i Gällivare AB

Dnr 00380-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att vidta åtgärder i syfte att säkerställa att styrning och kontroll av Matlaget i Gällivare AB tydliggörs och anpassas utifrån gällande lagstiftning.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen delar revisorernas bedömning att det snarast behöver vidtas åtgärder i syfte att säkerställa att styrning och kontroll av Matlaget i Gällivare AB tydliggörs och anpassas utifrån gällande lagstiftning.

Sammanfattning

Under 2021 genomförde revisorer i Region Norrbotten särskilda granskningar kopplade till regionens ägarstyrning samt uppsikt över kommunala bolag, däribland Matlaget i Gällivare AB. Revisorernas sammantagna bedömning var att det förekommit väsentliga brister i ägarstyrning, kontroll och uppsikt över Matlaget i Gällivare AB.

Region Norrbotten ser för närvarande över huruvida regionen fortsatt ska vara delägare i Matlaget AB. Översynen förväntas vara klar innan sommaren 2023. I översynen ingår även (om ägarskapet ska bestå) att rekommendera hur ägarstyrning och kontroll över bolaget ska organiseras och säkerställas.

Beslutsunderlag

Bilaga

Skrivelse avseende Region Norrbottens styrning av det kommunala bolaget Matlaget i Gällivare AB

Ärendet

Granskningar kopplade till Region Norrbottens ägarstyrning i Matlaget i Gällivare AB

Matlaget i Gällivare AB (nedan Matlaget) bildades 1993 av Region Norrbotten (ägarandel 40 %) och av Gällivare kommun (ägarandel 60 %). Av bo-

lagsordningen framgår att Matlagets uppgift är att producera och distribuera mat till Gällivare kommuns verksamheter samt till sjukhuset.

Under revisionsåret 2021 genomförde förtroendevalda revisorer i Region Norrbotten särskilda granskningar kopplade till regionens ägarstyrning samt uppsikt över kommunala bolag, däribland Matlaget. Den sammantagna bedömningen var att det fanns väsentliga brister i ägarstyrning, kontroll och uppsikt över Matlaget. Bolagsordningen är från 2007 samtidigt som ägardirektivet är daterat år 1999.

Revisorerna noterar att bolagsordning och ägardirektiv inte reviderats, trots upprepade påpekanden i lekmannarevisorernas granskningsrapporter till bolagets årsstämma. Revisionerna uppmärksammar därför regionstyrelsen om att det snarast behöver vidtas aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att styrning och kontroll av Matlaget i fråga om bolagsordning och ägardirektiv tydliggörs och anpassas utifrån gällande lagstiftning. Revisorerna uppmanar även regionstyrelsen att analysera skälen till att Matlaget inte ingår i det beredningsansvar som regionala utvecklingsnämnden har för regionstyrelsen, i styrelsens fullgörande av sin uppsiktsplikt.

Region Norrbottens översyn av delägarskap i Matlaget i Gällivare AB

Region Norrbotten ser för närvarande över huruvida regionen fortsatt ska vara delägare i Matlaget. Översynen förväntas vara klar innan sommaren 2023. I översynen ingår även (om ägarskapet ska bestå) att rekommendera hur ägarstyrning och kontroll över bolaget ska organiseras och säkerställas.

Protokollsutdrag skickas till:

Styrelsen för Matlaget i Gällivare AB
Utvecklingsdirektör
Divisionschef regionstöd

§ 85**Remiss Posttjänst för hela slanten SOU
2023-4**

Dnr 00421-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslag.

Reservation

Marianne Sandström (SD) och Veronica Wahlström (M) reserverar sig mot beslutet att avslå Marianne Sandström ändringsförslag.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten vill särskilt betona att förslaget om en ändring av beföringstidskravet, från två till tre arbetsdagar, kan komma att få en negativ inverkan på flertalet av regionens verksamheter. Regionen vill dessutom tillägga att förslaget om statlig upphandling av pakettjänster bör inkludera ett hållbarhetsperspektiv, exempelvis genom att gynna den distributör som kan erbjuda samordnade transporter utifrån hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Sammanfattning

I betänkandet utreds den samhällsomfattande posttjänst vilken idag tillhandahålls av Postnord. Till följd av minskad brevmängd, och därmed även minskade portointäkter, har uppdraget varit att se över framtida finansieringsmodeller och förändringar.

Sammanlagt ges fyra förslag. Det första, att brevdefinitionen i postlagen begränsas till att avse adresserade försändelser med kuvert eller annat omslag, som befordras genom en tjänst avsedd för skriftligt innehåll och som väger högst 2 kg samt vykort och liknande försändelser. Det andra, att beföringstidskravet i postförordningen ändras till att breven ska delas ut inom tre arbetsdagar. Det tredje, gällande finansieringsmodeller, att ersätta Postnord för den kostnad som brevdelen inom den samhällsomfattande posttjänsten innebär. Ersättningen kommer att anses som statsstöd.

Slutligen konstateras även att statligt ingripande för att tillförsäkra pakettjänster i särskilt glesbefolkade delar av landet ska kunna ske genom upphandling, om sådant behov uppstår.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) yrkar på att stycket som berör Agenda 2030 under Finansieringsmodeller stryks det vill säga "Regionen föreslår dessutom att

staten ställer krav på eller ger fördel till den distributör som kan erbjuda samordnade transporter utifrån hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Detta för att sträva mot den långsiktiga målbilden för en samhällsomfattande posttjänst som ger en långsiktigt hållbar utveckling i länet som är socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar”.

Glenn Berggård (V) yrkar avslag på Marianne Sandström (SD) ändringsyrkande.

Veronica Wahlström (M) yrkar bifall till Marianne Sandström (SD) ändringsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer Marianne Sandström (SD) ändringsyrkande under proposition och finner att regionstyrelsen avslår ändringsyrkandet.

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Beslutsunderlag

Bilagor:

1. Remissyttrande över Posttjänst för hela slanten SOU 2023:4
2. Posttjänst för hela slanten – finansieringsmodeller för framtidens samhällsomfattande posttjänst, SOU 2023:4

Ärendet

Bakgrund

Betänkandet av Postfinansieringsutredningen behandlar den samhällsomfattande posttjänsten, vilken regleras i postlagen (2010:1045). Denna definieras som en posttjänst som ska finnas i hela landet, som är av god kvalitet och som innebär att alla användare kan ta emot postförsändelser och till rimliga priser kan avlämna sådana försändelser. I praktiken är det Postnords verksamhet med post som utgör den samhällsomfattande posttjänsten i Sverige.

Bakgrunden till uppdraget är att brevmängderna sjunkit mycket och förväntas fortsätta sjunka. Portointäkterna kan om några år inte förväntas vara tillräckliga för att finansiera tjänsten, särskilt om inte kraven på den samhällsomfattande posttjänsten sänks. I betänkandet övervägs vilken omfattning som den samhällsomfattande posttjänsten bör ha och vilka konkreta tjänster som bör ingå i den. För närvarande finns det ett krav på att Postnord ska erbjuda en tjänst som innebär att brev delas ut inom två arbetsdagar.

Postdirektivet

Det är enligt Postdirektivet möjligt att utse olika företag att tillhandahålla olika delar av de samhällsomfattande tjänsterna eller täcka olika delar av det nationella territoriet. Om postdirektivets krav på den samhällsomfattande posttjänsten uppfylls av marknaden kan tillhandahållandet av denna tjänst överlämnas till marknaden.

Postdirektivet innehåller inte några kvalitetskrav för inrikes posttjänster. I stället ankommer det på medlemsstaterna att föreskriva kvalitetsnormer särskilt beträffande befordringstider och tjänsternas tillförlitlighet.

Om den samhällsomfattande posttjänsten inte är självfinansierande finns det enligt postdirektivet möjlighet för medlemsstaterna att finansiera den genom upphandling eller statsstöd. Direktivet innehåller vidare regler om prissättning och redovisning. Bland annat föreskrivs att priserna för var och en av de tjänster som ingår i den samhällsomfattande tjänsten ska vara rimliga, kostnadsorienterade, öppna för insyn och icke-diskriminerande.

Postmarknaden

Postmarknaden består av två delmarknader: brevmarknaden och paketmarknaden. Postnord har skilda nät för brev och paket, med till exempel särskilda sorteringsanläggningar för brev och paket. Breven delas ut av brevbärare medan paket delas ut av personal i paketverksamheten, om de inte hämtas ut hos postombud.

Brev brukar delas in i brevlådepost, kontorspost och sändningsbrev. Brevsändningar och kontorspost utgör en mycket stor andel av breven som skickas i Sverige och innefattar samhällsviktig post från bland annat myndigheter, vården och företag.

På paketmarknaden ökar volymerna och det finns flera företag med rikstäckande nät för paketleveranser i hela landet. År 2021 ökade paketvolymerna med 25 procent och omsättningen med 33 procent.

Förslag på ändringar

En ändrad brevdefinition

Brev definieras i postlagen som en adresserad försändelse som är innesluten i kuvert eller annat omslag och som väger högst 2 kg samt vykort, brevkort och liknande försändelser. Företagen på paketmarknaden erbjuder tjänster som benämns pakettjänster även för försändelser som väger mindre än 2 kg. Dessa hanteras i paketflöden men är alltså enligt postlagen brev.

Dessa brev konkurrerar marknadsmässigt med pakettjänster, och i flera avseenden finns det skäl att reglera dem på samma sätt som andra varuförsändelser. I betänkandet föreslås därför att brevdefinitionen i postlagen begrän-

sas till att avse adresserade försändelser med kuvert eller annat omslag, som befordras genom en tjänst avsedd för skriftligt innehåll och som väger högst 2 kg samt vykort och liknande försändelser.

Servicenivåer i den samhällsomfattande posttjänsten

Postnord bör inte återgå till att dela ut post varje dag med brevbäraren till alla postmottagare på det sätt som gällde innan bolaget 2022 införde varannandagsutdelning. Varannandagsutdelning innebär inte att det tar längre tid för posten att komma fram.

Den huvudsakliga negativa effekten av varannandagsutdelningen är att de dagstidningsprenumeranter som får sin dagstidning med posten får ungefär hälften av tidningarna dagen efter utgivningsdagen. Antalet dagstidningar som delas ut av Postnord uppgick 2022 till mindre än 10 miljoner exemplar och utgör mindre än 4 procent av den totala prenumererade upplagan. Postnord har beräknat nettokostnaden 2025 för utdelning varje dag i stället för varannandagsutdelning till 690 miljoner kronor. Det finns inte behov av utdelning varje dag som motiverar den extra kostnaden för sådan utdelning.

Beträffande befordringstidskravet i postförordningen, som innebär att Postnord ska tillhandahålla en brevtjänst med två dagars befordringstid, föreslås i betänkandet att kravet ändras till att breven ska delas ut inom tre arbetsdagar. För situationen att inga krav ändras har Postnord beräknat att rörelseresultatet i bolagets brevverksamhet, exklusive s.k. paketbrev, kommer att vara en förlust om uppemot 200 miljoner kronor 2024. Utan ändrade krav prognosticerar Postnord en förlust i denna del av sin verksamhet om 1 miljard kronor 2028 och 1,3 miljarder kronor 2030. Om befordringstidskravet ändras till tre dagar bedömer Postnord att rörelseresultatet förbättras med 420 miljoner kronor 2025 och 512 miljoner kronor 2030.

När Postnord har anpassat sin verksamhet efter det nya kravet kommer alla tjänster i brevnätet som idag har en till två dagars befordringstid att få en dags längre befordringstid. Om några år kommer detta att medföra att dagstidningsprenumeranter som får sin tidning genom Postnord kommer att få den en eller två arbetsdagar efter utgivningsdagen. Ett särskilt tidningsstöd bör övervägas utanför den samhällsomfattande posttjänsten. Postförordningens kvalitetskrav att 95 procent av de berörda breven ska ha delats ut i tid bör fortsätta att gälla eftersom tillförlitlighet är viktig för användarna.

Finansieringsmodeller

I Sverige är det endast Postnord som har ett nät som krävs för att tillhandahålla brevdelen av den samhällsomfattande posttjänsten. Under överskådlig tid kommer det därför att vara Postnord som tillhandahåller denna del. Även om befordringstidskravet ändras från nuvarande två till tre dagar kommer skyldigheten för Postnord att tillhandahålla brevdelen av den samhällsomfat-

tande posttjänsten om några år att innebära en betydande nettokostnad för bolaget.

Postnord bör ersättas för denna kostnad. Ersättningen kommer att anses som statsstöd enligt EU:s statsstödsregler och kommer därför att behöva anmälas till och godkännas av Europeiska kommissionen innan den betalas ut. I betänkandet lämnas förslag på en förordning om statlig ersättning för tillhandahållande av den samhällsomfattande posttjänsten som är anpassad efter EU:s statsstödsregler.

Det föreslås också att det ska finnas en möjlighet att tillförsäkra den samhällsomfattande posttjänsten genom upphandling. Eftersom endast Postnord kan tillhandahålla brevdelen av den samhällsomfattande posttjänsten kan upphandling inte användas på det området. På paketmarknaden är konkurrensen god och det finns flera paketdistributörer med rikstäckande nät. Det är dock tänkbart att det kan komma att behövas ett statligt ingripande för att tillförsäkra pakettjänster i särskilt glesbefolkade delar av landet. Om ett sådant behov konstateras ska det finnas en möjlighet att göra det genom upphandling.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef division Regionstöd

Utvecklingsdirektör

§ 86

Remiss Från delar till helhet SOU 2023:5

Dnr 00335-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Omhändertagandet av personer med psykisk ohälsa och missbruk har brister och behöver stärkas i likhet med vad utredningen föreslår. Regionstyrelsen anser dock att den föreslagna finansieringen och tidsramen för reformens genomförande är otillräcklig samt att frågan om den juridiska bedömningen behöver utredas ytterligare.

Sammanfattning

Utredningen handlar om insatser till personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende samt annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd. Utredningen föreslår en genomgripande reform som förutsätter ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till personer med skadligt bruk eller beroende. Insatserna till målgruppen ska genom reformen bli mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade. All behandling för skadligt bruk och beroende föreslås ges av regionernas hälso- och sjukvård.

Förutsättningarna för tvångsvård förändras så att tvångsvård får ges, förutom när patienten lider av en allvarlig psykisk störning, också när patienten lider av ett allvarligt skadligt bruk eller beroende. Behandling ska ges samordnat med behandling för andra psykiatriska tillstånd. Det innebär att LVM (Lag 1988:870 om vård av missbrukare i vissa fall) upphör och att SiS (Statens institutionsstyrelse) inte längre bedriver vård för vuxna personer med skadligt bruk eller beroende. Socialtjänsten får anmälningsskyldighet till regionens hälso- och sjukvård om det finns skälig anledning att anta ett behov av sluten psykiatrisk vård och den enskilde motsätter sig att söka sådan vård. Reformen föreslås ske stegvis under en femårsperiod.

Beslutsunderlag

- Från delar till helhet - Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja, SOU 2023:5
- Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet, SOU 2021:93

- *Remissyttrande - Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja, SOU 2023:5*

Ärendet

Utredningens direktiv

Den 17 juni 2020 beslutade regering att uppdra åt en särskild utredare att föreslå hur samordnade insatser kan säkerställas vid samsjuklighet i form av missbruk och beroende samt annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd. Delbetänkandet lämnades 25 november 2021. Regeringen beslutade 28 oktober 2021 om ett tilläggsdirektiv till utredningen. I tilläggsuppdraget framgår att utredningen ska:

- utifrån sin analys av för- och nackdelar med en gemensam lagstiftning för personer som vårdas utan samtycke enligt lagen om vård av missbrukare (LVM) och lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) lämna förslag på en gemensam lagstiftning för att göra tvångsvårdslagstiftningen mer flexibel i sin utformning, säkerställa att insatser ges utifrån den enskildes behov samt stärka rättssäkerheten och säkerheten i vården för de personer som ska vårdas med stöd av den gemensamma tvångsvårdslagstiftningen,
- ta ställning till och bedöma eventuella behov av förändringar i ansvarsfördelningen mellan berörda huvudmän som följd av föreslagna författningsändringar,
- lämna författningsförslag och de förslag till åtgärder i övrigt som utredaren bedömer behövs.

Utredningens förslag till reform av samhällets insatser

Förslagen i det aktuella betänkandet bygger på det förslag som utredningen lämnade i delbetänkandet, *Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet (SOU 2021:93)*. All behandling för skadligt bruk och beroende ska ges av regionernas hälso- och sjukvård. Utredaren menar att det är en fördel att olika behandlingsinsatser, såsom psykologisk, psykosocial och farmakologisk behandling, ges av samma huvudman. Jämfört med idag kommer fler patienter därmed få ta del av frivilliga insatser från hälso- och sjukvården. Dessutom föreslås att det ska införas ett lagstadgat krav på att vård för skadligt bruk och beroende ska ske samordnat med vården för andra psykiatriska tillstånd. Tvångsvården ska ses som en del av reformen. Utredaren menar att det är särskilt angeläget att säkerställa en samordnad behandling, eftersom samsjukligheten i denna grupp är mycket hög. Tvångsvård innebär ett stort ingrepp i den personliga integriteten varför det måste ställas

särskilda krav på att vården håller hög kvalitet och inte fragmentiseras. Samtidigt lyfts det fram att den psykiatriska heldygnsvården ska utgöra en mindre del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja där även socialtjänstens insatser spelar en avgörande roll.

Utredningens tre principer

Principerna uttrycker inriktningen på de förslag om tvångsvård för skadligt bruk eller beroende som lämnas i betänkandet.

1. Tvångsvård för skadligt bruk eller beroende ska ges samordnat med annan psykiatrisk vård och vara en del av en sammanhållen vårdkedja.
2. Tvångsvård ska användas för att förhindra dödsfall och allvarlig sjukdom.
3. Verksamheter som bedriver heldygnsvård med tvång ska vara i ständig utveckling för att göra vården så trygg och meningsfull som möjligt.

Reformens tio bärande delar

1. All behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård.
2. All behandling för skadligt bruk och beroende ska ges samordnat med behandling för andra psykiatriska tillstånd.
3. Sprutbyte ska utvecklas till lågtröskelmottagning som främjar fysisk och psykisk hälsa. Alla regioner ska erbjuda sådan verksamhet.
4. Regionen ska ansvara för hälso- och sjukvårdsinsatser på hem för boende (HVB).
5. En samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivs gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst.
6. Tillgången till personligt ombud ska öka för personer med samsjuklighet.
7. Ett program för förstärkt brukarinflytande och minskad stigmatisering ska bedrivs tillsammans med patient, brukar och anhörigorganisationer.
8. Sammanhållen uppföljning av området skadligt bruk och beroende ska ske utifrån målbilder som tagits fram tillsammans med personer med samsjuklighet och anhöriga.
9. En behovsanpassad tvångsvårdslagstiftning där hälso- och sjukvården ansvarar för tvångsvård för skadligt bruk och beroende ska utformas.
10. Socialtjänsten ansvarar för uppsökande och förebyggande insatser, social trygghet med fokus på funktionsförmåga, resurser och möjligheter till ett självständigt liv, anhörigstöd, samt insatser till barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

- I delbetänkandet föreslås tre olika alternativ, mellan 700–1,1 miljarder kronor, för överföring från kommuner till regioner. Region Norrbottens andel av överföringen motsvarar mellan 16,5 miljoner kronor och 26,4 miljoner kronor beroende på alternativ.
- Utredningen föreslår även att regionerna får cirka 560 miljoner kronor för slutenvårdsuppdraget. Region Norrbottens andel motsvarar 13,4 miljoner kronor.
- För LOB föreslås att 76 miljoner kronor förs över från Polismyndigheten till regionerna. Region Norrbottens beräknade andel motsvarar 1,8 miljoner kronor.
- För den samordnade vård- och stödverksamheten föreslås kommuner och regioner få 300 miljoner. Region Norrbotten och länets kommuners andel beräknas till 7,2 miljoner kronor.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Divisionschef Nära
Divisionschef Läns sjukvård 1
Divisionschef Läns sjukvård 2
Divisionschef Funktion
Divisionschef Psykiatri
Ekonomidirektör

§ 87

Remiss Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap – SOU 2022:57

Dnr 00016-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslag.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ställer sig med vissa förbehåll positiv till remissens förslag och ställer sig därmed till fullo bakom Sveriges Kommuner och Regioners yttrande till Försvarmakten.

Beslutsunderlag

Bilagor:

1. Remissyttrande Region Norrbotten Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap
2. Remissyttrande Sveriges Kommuner och Regioner - 2023/00097.
3. Remiss SOU 2022-57 Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap.

Ärendet

Bakgrund

Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i Sveriges närområde har föranlett ett behov av att en återuppbyggnad av det civila försvaret.

Utredningens uppdrag har bestått i att lämna förslag till hur ett modernt och väl anpassat fysiskt skydd för civilbefolkningen mot direkta konsekvenser av krigshandlingar på svenskt territorium bör vara utformat. Uppdraget har omfattat tre sakområden som enligt utredningens direktiv är starkt förbundna med varandra; skyddsrum, utrymning och inkvartering samt behov av en stödorganisation, som under ledning av en myndighet eller annat offentligt organ kan genomföra insatser exempelvis inför eller i samband med användning av skyddsrum vid utrymning och inkvartering.

Stora delar av utredningen är riktad mot kommuner och deras räddningstjänstorganisation kopplat mot en statlig beredskapsorganisation för rädd-

ningstjänst samt kommuners genomförande av storskalig utrymning och inkvartering vid höjd beredskap.

De delar av utredningen som berör regionen är följande områden;

- Om skyddade utrymmen
- Avveckling och tillfälliga begränsningar av skyddsrum
- Om frivilliga i skyddet av civilbefolkningen och civilplikt
- Konsekvensanalys

SKR har lämnat ett yttrande (SKR2023/00097) innehållande svar på samtliga ovanstående punkter och uppmanat samtliga regioner att stödja det svaret.

Om skyddade utrymmen

I utredningen framgår det inte om det är kommuner som ska kartlägga möjliga skyddade utrymmen hos regioner och statliga myndigheter. SKR anser att regioner och statliga myndigheter själva bör kartlägga sina skyddade utrymmen. När det gäller regionernas vårdfastigheter bedömer SKR att eventuella skyddade utrymmen i första hand behöver användas för att bedriva vård. Region Norrbotten föreslår att stödja SKRs förslag då det skapar en tydlighet i ansvarsförhållandena och då regionerna har den bästa uppfattningen om vilka fastigheter som är lämpliga som skyddade utrymmen. Regionen stödjer även förslaget om att regionerna själva är bäst lämpade att bedöma om utrymmen ska användas för att bedriva vård i. Detta kopplat mot regionens planering för att hantera uppdraget att bedriva hälso- och sjukvård vid höjd beredskap med masskadescenario

Avveckling och tillfälliga begränsningar av skyddsrum

I utredningen saknas förslag kring hanteringen av skyddsrum när dess förväntade livslängd är passerad, i det fall fastighetsägaren avser att riva fastigheten som helhet. Det kan bero på att fastigheten som helhet har nått sin fysiska livslängd eller att området fastigheten ligger i håller på att omvandlas. SKR lyfter att det finns många skyddsrum på sjukhus som vid höjd beredskap kan behöva användas till samhällsviktig verksamhet som exempelvis sjukvård. Även detta skulle kunna föranleda behov av att skyddsrum avvecklas. Region Norrbotten föreslår att stödja SKRs förslag att regionen ges möjlighet att själva bedöma ifall dagens skyddsrum istället kan prioriteras till att bedriva sjukvård i.

Om frivilliga i skyddet av civilbefolkningen

Utredningen menar att frivilliga försvarsorganisationer ska utgöra en viktig grund för kommuners arbete med att skydda civilbefolkningen. Utredningen konstaterar dock att frivilligförordningen (1994:524) inte omfattar kommuner och regioner och att de därmed inte kan krigsplacera frivilliga. Istället

hänvisar utredningen till att kommuner och regioner bör kunna ingå avtal med frivilliga. SKR ser inga juridiska förutsättningar för kommuner och regioner att teckna sådana avtal. Det finns en uppenbar risk att de avtal som utredningen föreslår i juridisk mening skulle betraktas som anställningsavtal. SKR anser att en reglering behöver tas fram som medger att kommuner och regioner kan krigsplacera frivilliga. Region Norrbotten stödjer SKRs förslag om att regionen bör kunna krigsplacera frivilliga. Detta kopplat mot det arbete som pågår med att utreda vilka uppgifter frivilligorganisationer kan bidra med vid höjd beredskap eller vid en bekräftad allvarlig händelse. SKRs förslag skulle skapa en tydlighet och förenkla att kunna knyta en organisation med personal mot lösande av stöduppgift inom regionen vid höjd beredskap.

Om frivilliga i skyddet av civilbefolkningen

Utredningen föreslår att kommunens civilpliktiga bör kunna användas för en större bredd av uppgifter inom skyddet av civilbefolkningen. Här ingår även stödet vid användning av skyddsrum och skyddande utrymmen, bemanning av trygghetspunkter samt uppgifter inom försörjningsberedskapen. SKR anser att regioner bör vara bemanningsansvariga för de befolkningsskyddsrum som regionen ansvarar för. Vi föreslår att stödja SKR förslag med bakgrund till att vi äger utrymmena och har ansvaret för dessa i vardagen, detta kopplat mot likhets-, närhets och ansvarsprincipen.

Konsekvensanalys

Förslagen i utredningen kommer att få stora ekonomiska konsekvenser för kommuner och regioner. SKR vill understryka vikten av att ersättning till kommuner och regioner blir långsiktiga och förutsebara. SKR anser att fastighetsägare som åläggs att genomföra egenkontroller bör ersättas för detta, då det exempelvis i regioners och kommuners fastighetsbestånd kan bli en fråga om större arbetsinsatser. Vi föreslår att stödja SKR förslag. För att kunna skapa förutsättningar att kunna jobba effektivt och långsiktigt med dessa uppgifter är det en förutsättning att kunna få ekonomisk ersättning för att anställa personal som arbetar med dessa uppgifter över tid.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten.

Barnrättsperspektiv

Beslutet bedöms inte kunna påverka barnrättsperspektivet

Protokollsutdrag skickas till:

Stabschef

§ 88**Yttrande till Riksdagens ombudsmän –
JO**

Dnr 00477-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslag.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutsunderlag

Yttrande till Riksdagens ombudsmän - JO, JO:s dnr 2129-2023.

Ärendet

Riksdagens ombudsmän (JO) har i remiss begärt att regionstyrelsen yttrar sig över en till JO inkommen anmälan från en patient angående att ett besök på en hälsocentral inte har journalförts.

JO har begärt att regionstyrelsen ska yttra sig över det som förts fram i anmälan, myndighetens handläggning av ärendet samt relevant lagstiftning. Regionstyrelsen ska vidare redovisa sin bedömning av det som har kommit fram. Berörda befattningshavare bör ges tillfälle att lämna synpunkter och det ska framgå av remissvaret om så har skett.

Regionstyrelsen föreslås yttra sig till JO i enlighet med beslutsunderlaget *Yttrande till Riksdagens ombudsmän - JO, JO:s dnr 2129-2023*.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Barnrättsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka barn.

Protokollsutdrag skickas till:

Riksdagens ombudsmän

Divisionschef Division nära

§ 89

Åtgärder avseende informations- och cybersäkerhet

Dnr 00586-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Att godkänna inriktningen för informations- och cybersäkerhetsområdet enligt i ärendet redovisade åtgärder.
2. Utökade kostnader för 2023 hanteras inom IT/MT-avdelningens befintliga budgetram.
3. En utökad budgetram inarbetas från och med 2024 i ordinarie budget för IT/MT-avdelningen.

Protokollsanteckning

På grund av sekretess behandlas ärendet bakom stängda dörrar.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen har tagit del av revisorernas granskning av regionens informations- och cybersäkerhet. Styrelsen delar revisorernas bedömning att mer behöver göras för att etablera och bedriva ett systematiskt informations- och cybersäkerhetsarbete inom regionen.

Beslutsunderlag

Bilaga

Bilaga 1 – Åtgärder avseende informations- och cybersäkerhet (Sekretessbelagd)

Bilaga 2 - Revisionsrapport Region Norrbotten, Granskning av informations- och cybersäkerhet (juni 2022) (Sekretessbelagd)

Ärendet

Övriga delar av ärendet är belagt med sekretess och återges i bilaga 1.